

DARNUS DARŽELIS vertinimo kriterijai ir gairės

Šios vertinimo gairės apibrėžia vertinamų veiksmų kategorijas ir jų vertinimą balais. Įstaigos veiklas įvertins 2 nepriklausomi specialistai iš „Darnios mokyklos“ komandos. Galutinį vertinimą sudarys dviejų ekspertų skirtų balų vidurkis.

Kategorijos ir veiksmai/iniciatyvos:

Bendri veiksmai:

- Suformuota ir veikia įstaigos „Darnumo“ komanda (iki 10 balų) *Skiria Jolanta*
- Sukurta darnios mokyklos vizija. Kaip vizija atitinka darnumo principus (iki 10 balų)
- Parengtas mokyklos darnaus vystymosi veiksmų planas einamiesiems mokslo metams (iki 10 balų) *Skiria Jolanta*
- Ar buvo pasiekti planuose išsikelti tikslai (iki 10 balų)

Iniciatyvos pagal sritis:

Maistas

- Maisto paruošime daugiausiai naudojami švieži, vietiniai, sezoniniai maisto produktai (iki 10 balų)
- Ugdymo įstaigoje veikia sodas/darželis (iki 10 balų)
- Įstaigos vykdomos sveikos mitybos skatinimo iniciatyvos (po 5 balus už kiekvieną iniciatyvą)
- Atlikta įstaigos valgyklos valgiaraščio analizė, pateiktos rekomendacijos jo tobulinimui (10 balų)
- Įgyvendinami sprendimai maisto švaistymo problemoms spręsti (10 balų)

Vartojimas

- Perdirtas popierius sudaro ne mažiau nei 25% mokyklos vartojamų popieriaus išteklių (iki 10 balų)
- Antrinių žaliavų ir panaudoto popieriaus naudojimas užsiėmimų metu (5 balai)
- Įstaigoje vykdomos vartojimo mažinimą skatinančios iniciatyvos (5 balai už iniciatyvą)
- Kuriami vartojamų išteklių planai, analizuojami vartojimo įpročiai (5 balai)
- Perkama iš vietinių gamintojų, kuriems svarbi socialinė atsakomybė ir gyvūnų gerovė (5 balai)
- Renkamasi prekes ir paslaugas, atitinkančias ekologinius ir sąžiningos prekybos reikalavimus (5 balai)

Rūšavimas

- Atliktas įstaigos atliekų auditas: kas, kiek ir ko išmeta (iki 10 balų)
- Patvirtintas atliekų rūšavimo planas (10 balų + 5 balai už įtrauktą maisto atliekų rūšavimą)
- Rūšiuojama ne mažiau nei 30% įstaigos atliekų (nuo 5 iki 10 balų)
- Įgyvendintos rūšavimą skatinančios iniciatyvos (po 5 balus už iniciatyvą)
- Vykdomi ugdymo užsiėmimai rūšavimo tema (iki 5 balų)
- Sudaromos sąlygos efektyviam rūšavimui (konteineriai, šiukšliadėžės, instrukcijos, kaip teisingai rūšiuoti) (5 balai)

Vanduo

- Įstaigos vandens suvartojimas sumažintas ne mažiau nei 5% lyginant su praėjusiais metais (nuo 5 balų)

- Vandens vartojimo mažinimą skatinančios iniciatyvos (po 5 balus už iniciatyvą)
- Buityje iš dalies naudojamas lietaus vanduo (pvz. augalų laistymui, tualetuose ar kt.) (10 balų)
- Vanduo, patenkantis į kanalizaciją, yra apsaugotas nuo užteršimo chemikalais pavojingais vandens telkiniams (iki 10 balų)

Energija

- Įstaigoje veikia taupiosios elektros lemputės (dalis įstaigos patalpų - 5 balai, visoje įstaigoje - 10balų)
- Dalis suvartojamos energijos yra gaunama iš atsinaujinančių resursų (saulės, vėjo) (nuo 15 balų)
- Einamaisiais mokslo metais atliktas energijos suvartojimo auditas (10 balų)
- Vartojamos energijos suvartojimo sumažinimas lyginant su ankstesniais metais (5% - 5 balai, 10% - 10 balų ir t.t.)
- Įgyvendintos iniciatyvos, skatinančios energijos vartojimo mažinimą (5 balai už iniciatyvą)

Biologinė įvairovė

- Atliktas biologinės įvairovės tyrimas (kokie augalai, vabzdžiai, smulkūs gyvūnai gyvena ugdymo įstaigos aplinkoje, teritorijoje) (10 balų)
- Parengtas įstaigos biologinės įvairovės išsaugojimo projektas (nuo 5 balų)
- Įgyvendintos biologinės įvairovės išsaugojimą skatinančios iniciatyvos, veiklos (kiekviena veikla – 5 balai)

Darnus mobilumas

- Saugių maršrutų į ugdymo įstaigą moksleiviams numatymas, kad galėtų važiuoti dviračiais, kitomis žaliomis transporto priemonėmis ar eiti pėsčiomis (10 balų)
- Prie mokyklos įrengtos dviračių parkavimo aikštelės (15 balų)
- Įgyvendintos iniciatyvos skatinančios darnų mobilumą (5 balai už iniciatyvą)
- Bendruomenės nariai planuoja bendras keliones į mokyklą (taupydami kurą, išteklius) (5 balai)
- Įstaigos bendruomenė kooperuojasi bendroms išvykoms ir kelionėms

Sveika ugdymo įstaigos aplinka

- Įstaigoje naudojamos aplinkai ir sveikatai nepavojingos valymo priemonės (ne mažiau nei 60% visos naudojamos buitinės chemijos) (10 balų)
- Atliktas ugdymo įstaigos vidaus oro kokybės tyrimas (15 balų)
- Įstaigoje parengta sveikos ir tvarkingos aplinkos palaikymo planas (10 balų)
- Ugdymo įstaigoje vykdoma aplinkos oro kokybės gerinimo/oro taršos mažinimo programa (10 balų)
- Parengtas ir vykdomas ugdymo įstaigos bendruomenės sveikatos gerinimo planas (10 balų)
- Vykdomos programos, akcijos skatinančios ugdymo įstaigos bendruomenės fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenseną (po 5 balus už kiekvieną iniciatyvą)
- Įstaigos teritorija pritaikyta ugdymosi, pažinimo, poilsio ir laisvalaikio poreikiams (iki 15 balų)

Įstaigos darbuotojų ir ugdytinių darnaus vystymosi švietimas

- Darbuotojai dalyvavo mokymuose, darnaus vystymosi temomis (5darbuotojai -5 balai, 10 darbuotojų – 10 balų ir t.t.)

- Įgyvendinti informaciniai renginiai apie darnų vystymąsi ugdymo įstaigos bendruomenei (po 5 balus už kiekvieną renginį)
- Įstaigoje vykdomos ugdymo veiklos, kurių metu pristatomas darnus vystymasis (nuo 5 iki 20 balų)
- Darnaus vystymosi nuostatos taikomos organizuojant renginius įstaigos bendruomenei (iki 20 balų)

Darni mokyklos bendruomenė, partnerystės

- Įstaigoje veikia vidinis fondas darnaus vystymosi veikloms remti (10 balų)
- Prieinama informacija visiems. Informacijos sklaida, visos ugdymo įstaigos vietos bendruomenės įsijungimas į vykdomas veiklas (iki 20 balų)
- Įgyvendinta „Darnaus gyvenimo mugė“, ar panašus bendruomenės renginys, kurios metu įstaigos ir vietos bendruomenė skatinama gyventi darniai ir priimti atsakingus gyvenimo sprendimus (10 balų)
- Įgyvendinti įvairūs „darnumo iššūkiai“, įtraukiantys bendruomenę (iki 20 balų)
- Kitos ugdymo įstaigos įtraukiamos į mokyklos vykdomas darnaus vystymosi veiklas (iki 20 balų)
- Darnaus vystymosi vertybės, principai, tikslai pristatomi už įstaigos ribų (iki 10 balų)
- Įstaiga kreipiasi į įvairias bendruomenės organizacijas, kviesdama dalyvauti DVŠ veiklose (iki 10 balų)
- Įstaiga turi partnerių DVŠ projektuose (iki 10 balų)

Darbas komandoje

- Visi komandos nariai buvo įtraukti ir atliko paskirtas atsakomybes (iki 20 balų)
- Atsakomybių pasiskirstymas buvo netolygus - veiklas įgyvendino vos keli komandos nariai (iki 10 balų)
- Veiklos pagrinde buvo atliekamos vieno komandos nariai (neskiriama balų)

Papildomi vertinimo kriterijai ir balai

Visos individualiai mokyklų sukurtos iniciatyvos, tikslai ar projektai bus vertinami atskirai remiantis šiais kriterijais:

- *Darnumas* (kiek vykdoma veikla atitinka darnaus vystymosi tikslus? Ar jiems neprieštarauja?)
- *Draugiškumas aplinkai* (kiek sukuriama atliekų vykdant veiklą? Ar naudojami draugiški aplinkai ištekčiai, transportas, technika?)
- *Bendruomeniškumo aspektas* (kiek skirtingų žmonių grupių buvo įtraukta į iniciatyvą? Kiek iniciatyva yra naudinga mokyklos bendruomenei? Ar iniciatyva prisideda prie bendruomenės kūrimo įstaigoje?)
- *Inovatyvumas ir naujumas* (kiek iniciatyva yra nauja, kitokia ir išskirtinė?)
- *Tikslingumas* (kiek ji yra naudinga ir tinkama atitinkamoje įstaigoje? Ar yra realu tokią iniciatyvą įgyvendinti?)
- *Vertės išmatavimas* (ar galima įvertinti iniciatyvos teigiamą naudą ir kuriamą pokytį? Ar kuriama nauda yra matoma visai bendruomenei?)
- *Tęstinumas* (ar tai yra vienkartinė ar tęstinė iniciatyva? Ar galimas tradicijos susiformavimas?)

Papildomi balai:

- Papildomi balai skiriami už didelį skaičių įtrauktų moksleivių, pedagogų, aktyvų administracijos dalyvavimą, tėvų įsitraukimą (iki 10 balų už kiekvieną tikslingą grupę)

- Papildomi balai gali būti skiriami už mokyklos visuminį požiūrį į darnumą (iki 20 balų)
- Už itin inovatyvias, įdomias bei netipines įvykdytas veiklas ar labai sėkmingus pasiektus rezultatus.

Balų atitikmuo sertifikatais:

- Žaliajį: įgyvendinti privalomi veiksmai ir iš viso surinkta 150 balų
- Sidabrinį: įgyvendinti privalomi veiksmai ir iš viso surinkta 250 balų
- Auksinį: įgyvendinti privalomi veiksmai ir iš viso surinkta 400 balų

Pastabos

- Organizatoriai pasilieka teisę keisti vertinimo kriterijus bei skirti papildomas padėkas, diplomus ar sertifikatus kitose, šiose vertinimo gairėse nenurodytose kategorijose
- Ikmokyklinio ugdymo įstaigos bei pagrindinio ugdymo įstaigos bus vertinamos atskirai turint omeny skirtingas įstaigų bendruomenes
- Kilus klausimams dėl vertinimo ar dalyvavimo projekte DARNI MOKYKLA 2023–2024 m. kreipkitės el. paštu darnimokykla@lvjc.lt

Sėkmės dalyvaujant projekte ir ieškant darnių sprendimų!